

EDITORIAL

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovolte mi, abych se v úvodníku dalšího čísla České urologie zamyslel nad některými aspekty výzkumu v urologii. Obecně je vědecká práce v chirurgických oborech často vnímána jako činnost doplňková, ve své důležitosti nedůstojně podružná k povinnostem klinickým. Ačkoliv je vědecká práce jednou z deklarovaných povinností lékaře, tak školení v tomto směru není standardní součástí studijního kurikula lékařských fakult. Mladým lékařům tak často chybí schopnost rozumět a střizlivě hodnotit vědecké informace, které potkávají v každodenní praxi, natož aby disponovali schopnostmi se vědecké aktivity přímo účastnit. Většina chirurgů se tak s požadavkem na vědeckou práci setkává až po nástupu na pracoviště, kde je výzkumná činnost vyžadována. Direktivní tlak nadřízených, absence příslušných dovedností, nedostupnost dat a potíže s orientací v dané problematice duší motivaci již v zárodku. V praxi pak tento zvrácený systém produkuje často pseudovědecký brak, který nemá šanci obstát v konfrontaci se světovou odbornou literaturou. S nevelkou mírou optimismu je třeba konstatovat, že úroveň výzkumu v urologii se zlepšuje. Každým rokem stoupá počet prací, které se mohou pyšnit profesionálně vyvedeným designem a metodologií. Častěji vidáme prospektivně vedené studie, které jsou v dnešní době považované za základní pilíře medicíny založené na důkazech. Za růstem kvality výzkumu stojí kromě cílevědomosti samotných vědeckých týmů prostředí četných vědeckých konferencí a edukačních akcí pod záštitou České urologické společnosti. Pestře koncipované programy často se zahraniční účastí dávají možnost k vzájemnému sdílení zkušeností a inspirativní interakci.

Ideálně by věda měla být limitována pouze inovencí a kreativitou zúčastněných. V reálném světě je však tento proces svázaný možnostmi výzkumných pracovišť a objemem dostupných prostředků. Pracoviště trpí absolutním nedostatkem nelékařských výzkumných pracovníků. Ti by správně měli vytvořit komplexní tvůrčí zázemí a servis pro všechny fáze výzkumného procesu od primární rozvahy, designu,

laboratorních analýz, statistického zpracování, textových korektur až po právní ochranu intelektuálního kapitálu. S rostoucími nároky klinické práce se pro urologa stává čas, který může strávit vědeckou činností, velmi drahocenný. Vědci dnes musí pracovat v prostředí časového tlaku a nejistoty, což jsou faktory, které jsou pro samotnou práci kontraproduktivní. Je pak na samotném pracovišti a jeho vedení, aby si uvědomilo, nakolik je garantovaný prostor pro klinicky vědecké aktivity dobrou investicí.

Věda je kumulativní, vzájemně propojená, avšak také konkurenceschopná činnost, která má potenciál vytvářet napětí mezi různými elementy. Příklady z vědecky vyspělých zemí však jasně ukazují, že otevřenost, vzájemné sdílení a kooperace mohou být nakonec pro úspěch projektů cennější než paranooidní ochrana vlastních aktivit. Je potěšující sledovat rozvíjející se výzkumnou spolupráci mezi českými urologickými pracovišti. Vděčíme za to především progresivně smýšlející mladé generaci urologů, kteří nejsou zatíženi historickými antipatiemi a přehnanou konkurenční rivalitou. Je nesmírně důležité do výzkumu začleňovat mladé lékaře a trpělivě je přesvědčovat o smysluplnosti vědy. Povinností je mladé vědce vzdělávat, kultivovat, pevně vést a podporovat, ale také ve správné chvíli mírnit jejich horlivost. Časopis Česká urologie je ideálním prostorem pro prezentaci raných záměrů, klinických zkušeností, pilotních studií a retrospektivních analýz inspirujících k dalšímu bádání či eventuelní spolupráci. Jsem přesvědčen, že řada studií má po správném dalším rozpracování potenciál být otištěna v prestižních vědeckých časopisech. To by také měla být neskromná ambice většiny vědeckých projektů. Stále přece věříme, že systematické hledání, hodnocení a implementace výsledků vědeckého výzkumu může, a mnohdy tomu opravdu tak je, učinit péči o pacienta více logickou a efektivní.

doc. MUDr. Štěpán Veselý, Ph.D.

Urologická klinika 2. LF UK a FN v Motole,

V Úvalu 84, 150 06 Praha

stepan.vesely@fnmotol.cz

V Praze 25. 6. 2017